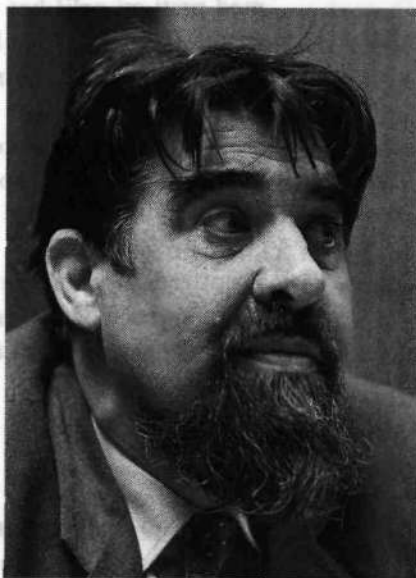

Srečna Sizifa

Ciril
Zlobec

VPRAŠANJA Živim, ker je Najvišja volja rekla
»Naj bo!« in se je moralo zgoditi?
Živim, ker dva sta v strasti, morebiti
v ljubezni, v tih objem se opotekla,

da v njem bi si, utrujena, med sabo
porazdelila dan in noč življenja,
okusila skušnjavo hrepenenja,
ki izravna vse dobro in vse slabo?

Živim, ker tudi midva sva naključje
drug drugemu in najbolj sama sebi
na kratki poti iz temè v temò,

vendàr v ljubezni varna, kot da luč je
ta vmesni čas in prostor; v meni, v tebi
zdaj sveti se, kar je bilo, kar bo.

ZDAJ ŽENSKA SI Sam sebi, glej, sem splezal si na rame,
spet vidim te, vse bolj mi utriplje vena,
že spira črke tvojega imena,
zdaj Ženska si, jaz Mož, ki si jo vzame.

Kot težka ruda se pogrezaš vame,
med prsti mi pršiš kot morska pena,
da vse je vse in vse je brez pomena,
zdaj jaz sem zate vse in ti vse zame.

V globoko senco rajskega drevesa
prihajava uživat sad spoznanja,
ki bog ljubimcem ga v naročje stresa.

Prepovedi ni več in ne kesanja,
saj je največ boga v temi telesa
in raj samo v ljubezni človek sanja.

LJUBEZEN KOT BESEDA Ni, pravijo, najbolj pomemben cilj.
Pomembnejše, baje, je potovanje.
Od kod? Do kam? Do konca naših sil?
Morda je to vprašanje,

ki muči nas, zapira v tesen krog,
v njem vès čas sami sebi smo na sledi
in zmerom na začetku kakor Bog,
vsepričujoč v Besedi,

saj na začetku je bila Beseda,
še božja kakor sleherna ljubezen,
ki je ljubezen, samo dókler traja.

A s čim, moj bog, naj zdaj jo rimam? Z jezen,
bolezen, trezen? Joj, še kot beseda
težko s čim drugim se ljubezen spaja.

AVTORJI IN KNJIGE
Viktor Konjar / Zaprta, 4. se knjiž. (B. Šömen,
F. Lainšček, J. Felc)

SREČNA
SIZIFA

I.
Vsak svojo skalo bova spet valila,
vso pot spet merila se sama s sabo,
spet sama sebi bova si za vabo
na vrhu, ne da nanj bi kdaj stopila.

To sizifovstvo usoda je postalo,
vendâr v njem ni poraza: ko spet bova
omagala pod vrhom, bova znova
našla na dnu pod hribom svojo skalo.

Prav to je, najbrž, blagoslov ljubezni:
kjer drugi, šibki, klecajo in jezni
so na ves svet, drug drugega in nase,

ni najin končni smisel lesk uspeha,
je skupna pot, ki níkdar ne konča se:
resnično ljubi le, kdor ne odneha.

II.

Resnično ljubi le, kdor ne odneha,
kdor sizifovstvo sprejme kot usodo,
veš: vztrajal, vzdržal boš, kjer drugi bodo
se opotekali: edina uteha,

ki jim ostaja, je, da niso sami.
Midva pa se samote ne bojiva,
v njej sebe in drug drugega živiva
brez straha, da končala bi v osami.

Star čudež: ko sva sama, nisva sama,
povsod je najina ljubezen z nama,
edini najin otrok je in – mati.

Daj bog, da bi tako tudi ostalo:
star čudež in skrivnost: vsi trije hkrati
valimo k vrhu svojo skupno skalo.

1.–2. januarja 1992

IN PRIDE In pride čas, ko časa nam zmanjkuje,
ČAS da pórnili svoj čas bi sami s sabo,
 zdaj sami v sebi tonemo v pozabo,
 od daleč zremo nase kot na tuje

življenje. Od sramu spomin zardeva,
 da smo ves čas se le vrteli v krogu,
 se vračali, kot konvertiti k Bogu,
 na svoj začetek. Zdaj, ob koncu dneva,

ki nas, potuhnjen, čakal je v zasedi,
 uganko časa končno smo odkrili:
 vsak v svoj najvišji cilj smo v njem s pogledi

neutrudnih lovcev merili ves čas,
 zdaj vsi osupli zremo si v obraz:
 le sebe vse življenje smo lovili.

NARAVNI RED Sprejemam jih, razumem letne čase,
STVARI tak je naravni red stvari, si pravim,
 kdo pameten zameril bi naravi,
 ko sama s sabo, z nami, z vsem igra se.

Spreminja vse, ničesar pa ne menja,
 ko pa zdaj čas ti v sivo barva lase,
 jo gledam kot ponižanje življenja.

Saj to je past, si pravim, je prevara,
 vse naj živelo bi po lastni meri,
 ljubezen v naju z večnostjo se meri,
 zakaj telo, ki nosi jo, se stara?

Vse je zaman: »Mladost se več ne vrne...«
 in sivih las menda nihče ne mara,
 zato pa spremeniva jih v – srebrne.

SINOPTIČNI
SONET

Telo vzdrhti,
ko te poljubim,
vsak dan, vse dni,
odkar te ljubim.

To je ta sled,
ta pot življenja,
ko vodi v svet,
se k tebi vzpenja.

V ta svet srca,
kot jaz, zaupaj,
v njem sva bilá

in bova skupaj,
naj rečem ti:
do konca dni?

SKOZ
DOLGE
SENCE

Kaj je življenje, več ne vem. Veš ti?
Prehitro teče ali prepočasi?
Dan dnevu je enak, razlike ni,
vsi skupaj pa so štirje letni časi.

Razlika je, slabotne so oči,
saj vse, kar je, od zibelke do groba
ponavlja se, vendár ne ponovi.

Razlika torej je: tam, kjer je ni.
Življenje kot ljubezen, kot svetloba:
ko v mrak se nam ostre, nas oslepi.

Le še hitreje, slepcem, čas beži,
tudi njen čas že vse prehitro teče,
skoz dolge sence vodijo poti.
Nihče več nič ne vpraša, nič ne reče.

ŽIVLJENJE Vse manj obrazov in vse manj besed,
JE NAVDIH vse pogosteje je v gosteh tišina.
Ne mídva od sveta, od naju svet
se že odmika. V mrak in molk spomina?

Nikar! Ne izstopiva še iz kroga,
ta svet je vse, četudi z njim sem sprt,
lepó je, ko ugibaš, kdo bo koga,
življenje je navdih in ne obrt.

In je navdih ljubezen, mídva véva,
z njo sva že vès čas krezovsko bogata,
ta zapeljivka, ki še zdaj zardeva,

in mídva z njo, saj skupna je zadrega,
ko k nama v postelj sramežljivo lega,
da morava za njo zapreti vrata.

Novi pogledi na slovensko literaturo

Janko
Kos

Dogajanja, ki so v zadnjih letih spreminjala politično in ideološko podobo Slovenije, s svojo posebno notranjo logiko pa pripeljala do nastanka samostojne slovenske države, bodo s svojimi posledicami prej ali slej – kolikor že niso – posegla v vse plasti nacionalne kulture; ne samo današnje, ampak tudi polpretekle in celo pretekle. Nobenega dvoma ni, da bodo vplivala tudi na naše razumevanje slovenskega literarnega razvoja zadnjih desetletij; na naše razmerje do posameznih avtorjev in del, na njihovo vrednotenje in prevrednotenje.

Ta proces se je komaj začel, trajal bo daljši čas in tako je le v skromnih obrisih mogoče napovedati premike, ki se morda že pripravljajo ali se bodo zgodili. Kateri književni pojavi bodo stopili iz ozadja in postali pomembnejši? Kateri bodo deležni manjše pozornosti, kot so je bili vajeni doslej? Kaj bomo bolj cenili, kaj bo zgubilo vrednost? Kam se je po nujnosti prejšnjih socialno-ideoloških struktur usmerjala literatura »starega« časa, kam se bo naravnala književnost »nove« dobe? Ali pa so ta vprašanja nemara narobe zastavljena in bi si morali izmisliti drugačna? O tem naj govorijo pričujoči prispevki, do kraja pa bo nanje odgovoril čas.